

De erkenning van beroepsziekten: de sleutel in de strijd voor betere arbeidsomstandigheden, een juridische kijk

Lies Michielsen

Programma

1

Uitgangspunten

2

Juridisch kader

3

**Via rechtszaken tot een
betere erkenning**

4

Conclusies

1

Uitgangspunten

- Erkenning van beroepsziekten = sleutel in de strijd voor betere arbeidsomstandigheden
- Aanvragen beroepsziekten gaan in stijgende lijn
- Fedris heeft als taak controle, vergoeding en preventie
- Vroeger een gesloten '**lijststelsel**' met een **dubbele lijst**:
 1. **industrietakken/beroepen** (bestaat nu niet meer)
 2. **ziekten** die in deze industrietakken als beroepsziekten werden erkend

Compromis en immuniteit:

- **Vergoeding van het slachtoffer.** De vergoeding is ‘automatisch’ zodat het slachtoffer niet langer de fout van de werkgever moet bewijzen.
- De **werkgever** wordt beschermd door:
 - het forfaitaire (en dus beperkte) karakter van de vergoeding en de bijdrage
 - burgerlijke **immuniteit**

Deze **immunititeit** wordt op twee manieren verantwoord:

1. Verbetering van het lot van het grootste deel van de slachtoffers

2. Behoud van de sociale vrede + bijdragen RSZ die werkgever moet betalen

Kritiek op deze immunititeit:

werkgevers blijven te veel buiten schot en schending van het gelijkheidsbeginsel

2

Juridisch kader

1. Wetgevend kader

Gecoördineerde wetten van 3 juni 1970 betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit

Met gemengd systeem

Elke werkgever is via verplichte bijdragen aan de RSZ automatisch aangesloten bij Fedris:
Algemene bijdrage op de lonen

<-> In sommige landen (zoals Nederland) betalen werkgevers **variabele premies** op basis van risico's

(in de wet van 1963 stond een aanvullende preventiebijdrage voor werkgevers die hun werknemers aan bepaalde risico's blootstelden)

Voorbeeld van de musculoskeletale aandoeningen (rug, nek, schouders, bovenste en onderste ledematen)

- Heel veel vrouwen slachtoffer
- Studie Idea Consult 2018: 2/3 van de huishoudhulpen last van gewrichts- en spierpijn
- Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk 2022: zeer veel werknemers hebben last van rugpijn (68%), artritis en spierpijn (67%) en nek- of schouderpijn (62%)
- Niet in gesloten lijst
- Wel in het open systeem: hoge bewijslast
- Kan dit in de gesloten lijst worden opgenomen? Via aanpassing KB

Gesloten lijst (artikel 30)

- Ziekte van de lijst
- Blootstelling aan beroepsrisico
- Causaal verband tussen blootstelling en ziekte moet niet worden aangetoond

Open systeem (artikel 30bis en 32): hoge bewijslast

- Ziekte
- Blootstelling aan beroepsrisico
 - + gedurende de ganse periode of een deel van de tewerkstellingsperiode
 - + inherent aan de beroepsuitoefening en beduidend groter dan de blootstelling van de bevolking in het algemeen
 - + volgens algemeen aanvaarde medische inzichten de overwegende oorzaak van de ziekte
- Causaal verband bewijzen + ziekte op rechtstreeks en determinerende wijze gevolg van beroepsuitoefening

3

**Via rechtszaken tot een
betere erkenning**

Strategisch procederen

Collectieve procedures

- Overstijgen het belang van het individu
- Hebben een belangrijke juridisch-maatschappelijk impact
- Kunnen een verandering teweegbrengen voor een ruimere groep mensen
- Kunnen een katalysator zijn voor verandering bv wetgevend optreden (gesloten lijst aanpassen)

Hoe kan je een zaak opbouwen rond beroepsziekten?

- Denk na over een **juridische strategie** – bouw een **dossier** op met **bewijsstukken** (medische stukken en eigen arts-expert zijn cruciaal)
- **Een collectieve behandeling is belangrijk:**
 - Standaardverzoekschrift
 - Enkele pilootprocedures met de beste cases
 - Behandeling op dezelfde zitting
- Denk na over een strategie buiten de rechtbank met een **campagne en eventueel een crowdfunding**
- Zet de **verhalen van de mensen centraal** zowel in de rechtszaal als daarbuiten

- Zorg er door deze gecombineerde aanpak van **druk binnen en buiten de rechtbank** voor dat je:
 - Persaandacht krijgt
 - Mensen informeert en betreft
 - Het maatschappelijk debat stimuleert
 - Een eventueel parlementair debat op gang brengt
 - Je informatie krijgt van Fedris
 - ...

- Hierdoor vergroten je je slaagkansen

En

- Heb je meer kans op duurzame verandering

Inspiratie

- In België hebben werknemers die kanker opliepen door blootstelling aan **benzeen** op de werkvloer twaalf jaar gestreden om hun ziekte als **beroepsziekte erkend** te krijgen. Pas na langdurige procedures werd hun ziekte als zodanig erkend, wat bijdroeg aan een betere bescherming voor werknemers in risicovolle beroepen.

Procedure van 25 huishoudhulpen tegen twee van de grootste dienstenchequebedrijven in België Trixxo en Poetsbureau voor een correct loon

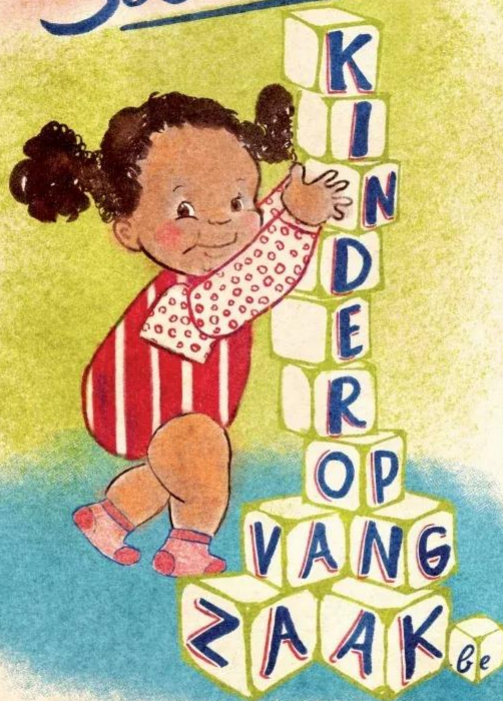
Pleidooien in rechtszaak tegen Het Poetsbureau: “Het bedrijf denkt dat de dienstenchequesector een jackpot is”

In de Hasseltse arbeidsrechtbank zijn donderdag de pleidooien gehouden in de zaak van een dertigtal huishoudhulpen tegen Het Poetsbureau. Ze hebben een verzoekschrift ingediend voor een correct loon.

belga, 23 mei 2024 om 18:21

Steun de

De nieuwe voorrangsregels
duwen ons terug in de tijd.

STEUN DE
KINDEROPVANGZAAK.BE

Binnenland Politiek

Copyright Maskot

Raad van State fluit "actualisering" budgetten personen met handicap terug

De manier waarop de Vlaamse regering de budgetten voor personen met een handicap heeft aangepast, gaat in tegen de Grondwet. Dat heeft de Raad van State geoordeeld. "De Vlaamse regering moet iedereen die zijn budget verminderd zag, het oorspronkelijk toegewezen budget geven, met terugwerkende kracht", legt advocate Lies Michielsens uit.

Valerie Vanhelden, Belga

ma 08 jan © 18:22

- Actiegroep in beroep tegen sanering kleiputten Terhagen in Rumst en Boom: "We vragen enkel dat asbeststort verdwijnt"

Minder ingrijpende sanering van kleiputten in Terhagen lijkt mogelijk

De provincie ziet af van de plannen om de Kleiputten in Terhagen drastisch op te hogen. En hoopt daarmee op een doorbraak in het saneringsdossier dat al jaren aansleept. Er ligt asbest bloot in het gebied. En er zit PFAS in de bodem en het oppervlaktewater. Er is nu geoordeeld dat een sanering die zich beperkt tot het asbest- en huisvuilstort voldoende is.

Lynn Gilot

- 26 maart 2025 om 17:12

www.thefarmercase.be

beschermd.mensenrechten.be

Arrest Grondwettelijk Hof 23 juli 2023: vernietiging van de bijkomende verblijfs- en integratievoorwaarde voor het zorgbudget en van de dossiertaks

4

Conclusies

An illustration of two hands, one on the left and one on the right, holding a large rectangular sign. The hands are stylized with orange skin and black outlines for fingers and thumbs. The sign has a light blue top half and a purple bottom half. The word 'Bedankt!' is written in large, bold, dark blue letters on the light blue background. Below it, the word 'Contact' is written in large, bold, white letters on the purple background. Under 'Contact', there is a bulleted list of contact information in dark blue text.

Bedankt!

Contact

- Mail: voornaam.naam@progresslaw.net,
info@progresslaw.net
- Facebook: Progress Lawyers Network
- LinkedIn: Progress Lawyers Network
- Website: www.progresslawyers.be

PROGRESS LAWYERS

network